

Jak
vratisl
javnek
oupil
dejvic

e

Narozen r. 1925, vyrostl záhy. Vyšel z obvyklého poměru na horšovotýnsku, avšak z vážené rodiny. Po předběžných studiích na místní obecné škole upsal ho otec na vyhlášený ústav. Absolvovav, vyšvihl se vlastní pílí až do stovžaté Prahy, Matičky měst, která byla pro něho překvapením. U-poutalo ho zvláště panorama se snivou Daliborkou vpravo, k níž se víže pověst o kriminále. Byl to český zeman, kterého naučila nouze housti. Od té doby jsme národem muzikantů, zvláště Smetana, jenž napsal několik kusů a divadel, které se do dnes hrají, jako je „Proč bychom se netěšili“ a „Když nám pámbu zdravídá“

Arne Smrček v „Pobezkydském silničáři“:

Spisovatel sporadicky striktně řeší somnifer-ní sujet, který je supri-si sui generis.

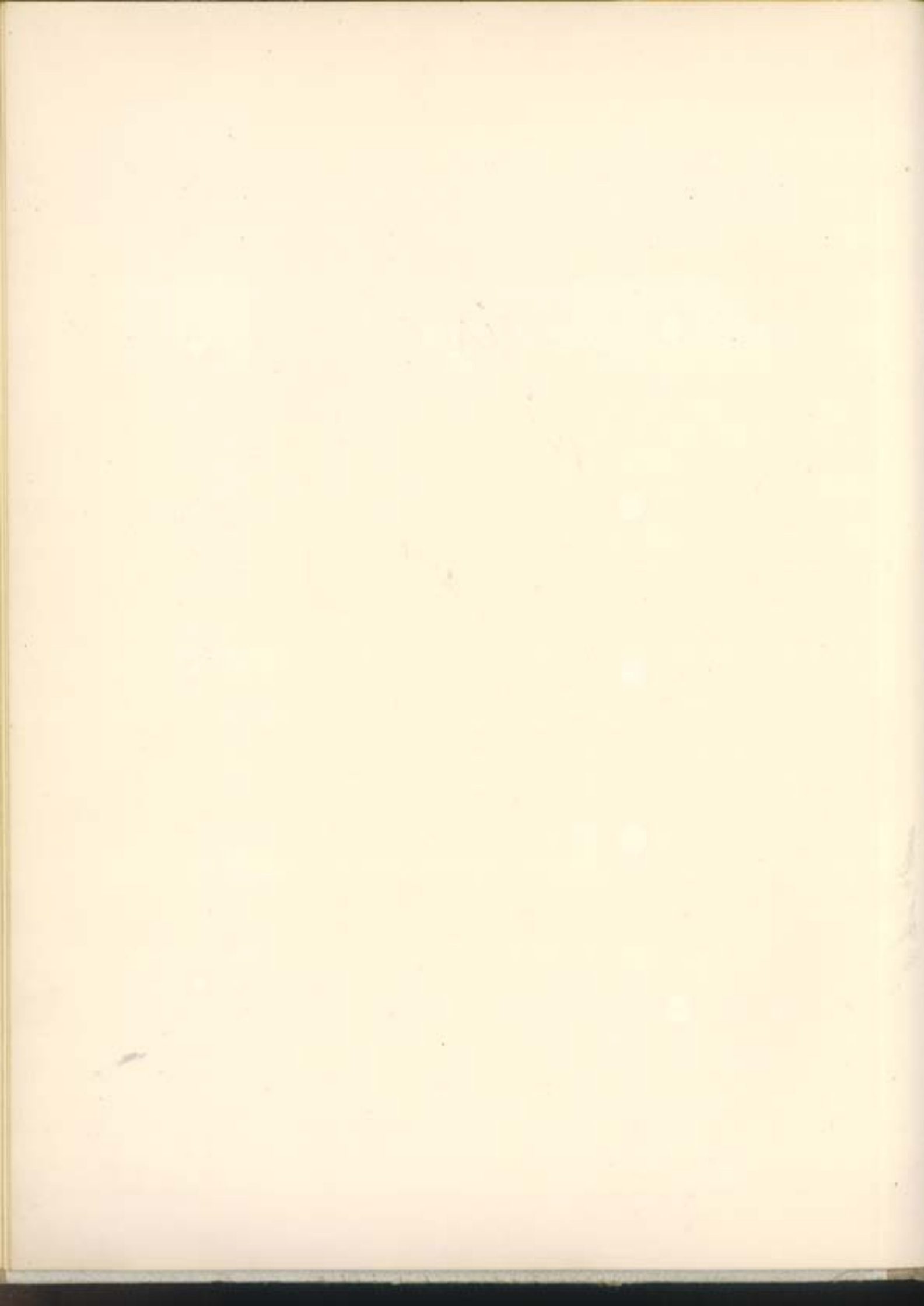

e

JAK VRATISLAV NEKOUPIL DEJVICE

Jiří Kalousek
Yak Vratislav
mekoupil Dejvice

Edice e Praha

*Milované Kateřině
k narozeninám,
poněvadž je má jistě
na 1. máje,
věnuje autor.
1. května 1949.*

Kudlám spí, máje klavru vloženou mezi
druhou a třetí stránkou úředního listu v ru-
briče pro obchod a živnosti. Spí v úředních ho-
dinách!

Pohlédneme-li mu přes rameno, ale prosím,
jím tiše, po špičkách, abychom ho nezbudili, spa-
tíme na dotyčné třetí stránce věstníku úřední
vyhlášku. Téměř každé čtvrté slovo je podvrže-
no červenou tuškou značky „Gold star“, žalujek
se mívá na našich úradech, místy lze spatřiti
různé se křížující šipky a připomínky. Proto,
milá čtenářko, měj chvilu strpení a přeči si, což
sam píše. Jistě jde o něco závažného. Já zatím
půjdu blížat ke dveřím, kdyby někdo šel. Moh-
li bychom z toho mít nepříjemnosti, neřku-
li popotahování, protože na sociálním oddě-
lení MNV v Dejvicích nemáme vlastně vů-
bec co pohledávat.

PYLNÉ

nedostá přesně termínování
neuplatní na věci!

188

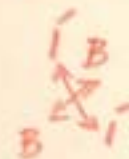
Vánoční přídavek na koně.

Podle § 18. vl. n. pro z. Č. o ú. mezd ze d. 14. II. 1994, čl. 6/III. č. podl. zák. c. k. ř. ra. J. M. C. Fr. J. od. pod. bodem C.

li

PRACUJE-LI ZAMĚSTNANEC V ZAMĚSTNÁNÍ POD BODEM B), A TO STÁLE A DOPOSUD, MÁ NÁROK NA POMĚRNOU VÝŠÍ PŘÍSPĚVKU NA KONĚ, JENŽ BY MU JINAK NEPŘÍSLUŠEL.

$1d = \frac{4Fv}{6.5} = ?$
 $= \sin 4$

ZAMĚSTNANCI, VEDENÍ POD BODEM Š) V JINÉM STAVU, NEŽ JE TENTO, MAJÍ NÁROK NA JEDEN KALENDÁŘNÍ DEN, PRACUJÍ-LI POD ZORNÝM ÚHLEM BODU F) PLNOU PRACOVNÍ DOBU (TÝDENNÍ), ČÍMŽ SE PODLE 1. ODS. ROZUMÍ 48 hodin NEBO 42 hodin; POTOM JE VŠAK TŘEBA ZAPOČÍTATI TAKÉ ČAS, STRÁVENÝ POVINNOU ŠKOLNÍ DOCHAŽKOU, NEMOCI NEBO NA KOUPI.

$\frac{4 [P]}{200} = \frac{1. - 15. XII}{200} - \frac{15 P}{200}$
 $= 00 - 5P$
 $00 = +5P$

LA?

a) ZAMĚSTNANCI, KTEŘÍ MEZI 1. A 15. XII. ZAMEŠKALI, MAJÍ NÁROK PODSTATNĚ NIŽŠÍ.

b) KDO ZAMEŠKAL PO 9. X., POZBÝVÁ NÁROKU O 1/200 ZA KAŽDOU PRACOVNÍ HODINU A ODEČTOU SE MU 3/8.

$\frac{9x}{200} - \frac{3}{8} =$
= "pozbyva nároku"

c) KDO ZAMEŠKAL ÚMYSLNĚ BEZ ZÁVAŽNÉHO DŮVODU A OMLUVY, POZBÝVÁ NÁROKU NA 1/8 PŮVODNÍ VÝŠE!

d) JESTLIŽE ZAMEŠKAL PO 9. III. 1933, A ČINÍ-LI TO 7 dní VĚTNĚ SOBOTY, ZTRÁCÍ ÚPLNĚ NÁROK NA ZAMĚSTNAVATELE A ZAMEŠKANÉ HODINY.

g) JESTLIŽE ZAMĚSTNANEC NEZAMEŠKAL A PŘESTO MU BYLY STRŽENY 3/8, ODCÍTA SE POUZE 1/8,

doslo nelogické

9

Kda úplně, měli proč!

hama kvitanka zda-li pravda!

ALE ZTRACÍ NÁROK NA KONĚ VLIVEM ZAMĚSTNAVATELE.

PTAJÍ SE NAŠ DOMOVNÍCI, JAKÝ JE JEJICH NÁROK NA VÝCHOVNÉ PRO JEDNOHO KONĚ VE VÍCEČLENNÉ RODINĚ NEŽ TŘI.

oplati *

chá chá ČLOVĚK, KTERÝ SE STARÁ O KONĚ JAKO VEDLEJŠÍ ZAMĚSTNÁNÍ MIMO DOMOVNICTVÍ, MÁ NÁROK VE VÝŠÍ 20% JAKO V R. 1913 ZA ÚKLID DOMU A PRÁCE NEDOMOVNICKÉ, ALE NEJVÝŠE JAKO LONI. NEMŮŽE PROTO SUMA PŘEKROČIT MEZE, ALE MŮŽE, JAK STANOVÍ ČL. 38. VI. N. Z. D. O. K. JE PŘEKROČIT A DOSTATI TOTO NA KONĚ. AVŠAK PODLE ODS. 2. TĚHOŽ O CENOVÝCH PŘEDPÍSECH A ODMĚNÁCH, NEMŮŽE TATO ZA DÍTĚ PŘEKROČIT JEDNOHO DOMOVNÍKA.

1913

co to je přesně? mění

ne!

DALE PATŘÍ NÁROK TĚŽ DOM. DĚLNÍKŮM, POKUD PRACUJÍ DOMA, A TO NEJVÝŠE SAMI VĚTNE ROD. PŘÍSLUŠNÍKŮ, A TO OD TOHO DNE. *→ ano!*

1 + 7%

DOMAČTÍ DĚLNÍCI, PRACUJÍCÍ ZAJEDNO S CIZINCI, DOSTANOU PŘÍDAVEK JEDNOHO PODNIKATELE ZDARMA + 7% HRUBÉ PRACOVNÍ ODMĚNY, ALE NEJVÝŠE TO MŮŽE ZA SE BÝTI OD 1. VII. NA JEDNOHO KONĚ, A* JE DOSAŽITELNÝ BEZ PŘÍPLATKŮ, KTERÉ DOSÁHLI JIŽ PŘED TÍMTO.

ovšem je-li!

DOM. DĚLNÍKŮM, KTERÍ PRACUJÍ U KONÍ TĚŽ MIMO ZÁVODY, ZVYŠUJE SE PŘÍDAVEK NA KAŽDÉHO VZHLIDEM K POJIŠTĚNÍ TOHOTO PODLE POMĚRU DOSAŽENÉHO KE SKUTEČNÉMU, AVŠAK JEN PRO NEMOC ONOHO, TAKŽE ANI NE MOC NESNIŽUJE TENTO.

PRO URČENÍ VÝŠE JE ROZHODNÝ VĚK KOŇŮV, A TO NIKOLI V ROK NAROZENÍ TĚHOŽ, ANI V DEN ÚMRTÍ, ALE NAOPAK V DEN SPLATNOSTI TOHOTO. *? kteréhož?*

* ředitelství

ZEMSK. NÁRO. VÝBO. V ČEC.

gladi-li děť pro zlepšování?

jak vidět, těžký je život úředníka.

Zbývajícího času využíjeme k prohlídce kanceláře. Zařízení je veskrze prosté, aby tak odpovídalo lidovému zařízení. Skládá se z psacího stolu, pana Kudlána, proutěné židle s polštářkem, plivátka a čtyři stěny. Jedinou ordovou místností je obrátek s národním obsahem, takže ani sen tu není zbůhdarma, neboť apeluje na příchozí stranu, nikoli svými malými rozměry, ale obsahem, který jest velký.

Znágorňuje horu Pípa, čímž autor díla nekompromisně dává na jevo, že se jedná o naši rodnou vlast.* Dále tam vidíme rozložitý javor s lípovým listím, pod nímž se selovává mnoho lidí, tvářících se smutně, až zavile, neboť venku prší, což je vidět z toho, že na obloze se klene duha. — Vpředu poznáváme Jana Amose Komenského, jenž se rovná něco učil a jde nám tak příkladem pily, ačkoliv je stár. Kde něho se seděl mistr Jan Žižka**, vzadu pak stojí dva páni, co jsme se o nich naučili a M. Aleš jim něco říká. Tatiček Masaryk mává rasolessí, aby se v sí slotě aspoň trochu zahřál*** zatím co král železný a zlatý† na něho kouká. Václav Vydra st.†† sež.

* zemi českou

** neboť jest zima

*** neboť jest zima

† Otokar II., nar. 2. ledna; padl l.p. na poli moravském, kde tekla krev čes. proudem a tak zahynul.

†† Otec V. Vydry ml.

Nejdále vzadu cvičí někdo na větráku. Balo by se soudit na M. Tyrše.* Děšť však vřejně nevedí Přemyslu Oráči, který nedbá a oře na liše či nivě dědičné, aby bylo co do huby.

za Řípem stojí velký stařec s roztářenýma rukama a volá: „Vidím město velké, které sbrdím a medem oklívá!“, čímž myslí asi Prahu, která se rozkládá hned pod Řípem, a tak není divu, že ji vidí. V Praze se týčí Hradčana, odkud právě skáče na smrt odsouzený a bledý Šemík nahibě se věruého Horymíra, dotyčného starci, což jest buď praotec sv. Čech nebo vědma Libuše, její měla taky vidění, přímo za košili, zdobenou svérázem, aby pak pádil k neumětelům, kde zahyne na zápal plic. Pod obrázkem se píše ozdobným písmem, že jsme byli a že budem, a že to je majetek MNV.—

na protější stěně visí ....

Tklivé ticho úřední místnosti prořízlo zvonění telefonu. a nyní rychle odsud, než se Kudlán probudí.

Telefon zazvonil po druhé, tentokrát silněji a jaksi naléhavěji.

"Pomoc!", zamumlal hlas do telefonu, před-
pokládají, že dojde cíle.

"Haló!" olázalo se sluchátko naivně.

"Pravím, pomoc!" opáčil hlas.

"Jo, pomoc, to je jiná - a jedná se o prv-
ní nebo o Marshallův plán, či dokonce..."

"Šmarjá, pomoc, neb jde o moc!" pro-
hlásil první hlas, trvaje tvrdošijně na svém.

"To se topíte?"

"Prosim, bez lezace", rozlobil se tele-
fon, ař mu rozčilením vypadlo g, "tady Koupil,
Dejnice!"

"To nejde -" domnívalo se sluchátko.

"Tak halóó, člověče, vo čem vedete ho-
vor? Tady Koupil, Dejnice, rozumíte?"

"Rozumím, rozumím, ale kdo je Koupil
a co s nima bude dělat?"

"Né, né", zanařkal zoufale telefon,
"to já sám jsem Koupil, řeznictví a uředářství, a
potřebuju pomoc -" trval na svém. Byl však
přerušen uprostřed věty.

"Tak vy jste Koupil řeznictví, no dobrá,

gratuluju, ale teď se musíte starat sám, proč bych vám měl proona já pomáhat? Párky stejně neumím a maso jak by smet'. Neměl jste kupovat zajíce v pyžli!"

"Tak luome, já jsem žádnýho zajíce nekoupil, protože bílý maso nevedu a pak to nemám ani zapotřebí!"

"No dobře, tak jste tedy nekoupil zajíce, alebrž řeznickví - ale něhdo jiněj koupil ty Dejvice - a teď mi řekněte, co já s tím mám společnýho!"

"Bóže, to je vomyl, nikdo žádný Dejvice nekoupil...."

"No tak vidíte, šašku jeden, proč teda lžete? Muže to bylo hned divný!"

"Člověče, tady Kratislav koupil, Vílčerný náměstí!"

"Tak my už začínáte zas? Dejte si pozor! Kdo je u vás člověk? Tady je ouřad-nouměno? - a von teda Kratislav koupil Vílčerný náměstí, že jo, a co takhle Karlák, na to už neměl, co? Dělejte si Kašpárky z něhoho jinýho, já do toho nevidím - a i kdyby, tak žádnýho Kratislava neznám, protože jsem úředník a nechodím mezi lidi - a navíc jsem sirotek od útlého mládí...."

Hlas vpade zoufale sluchátku do řeči:

"Přijďte rychle sem, na kolech vás posílám, to je vážná věc - je třeba zakročit, dyk ne-

může být daleko, ještě před chvílí tady byl!"

"A kdo, Vratislav?"

"Ale ne, bože, my se supej - přeca lev,
a sed' je pryč - ten lump jeden, ať já ho do-
stanu, já mu .... to!"

"Aha, lev, tak to jo", zapodpyboval
úřednický hlas, "von teda jako Vratislav kou-
pil Bejrice, vám modae to náměstí nebo co, že
jo, a pak ulek a poslal na vás lva a ... a vi-
bec, jestli voláte jako Bohnice, tak to tady není,
to musíte ...."

"Krucinál, žáduj Bohnice, nechte si
by urážky a buďte na stranu slušnej, my vole
úřední, my - my bystokrase, já chci jen svý a my
se sady vod toho - to se pěkný strážcové po-
řádek - pošlete sem nálej policajty, česníky, voj-
sko, SNB, prostě všechno, ale hlavně ano, - von
ten pacholek, já ho dobře viděl, utíkal nahoru
ke stavbě novj pošty a .... -"

V tento kritický okamžik bylo spoje-
ní přerušeno. Slečna v telefonní centrále, kte-
rá z pilnosti odposlouchávala rozhovory, se v
tu chvíli polekala natolik, že ztratila duševní
rovnováhu a než jí opět našla, padla do malot,
čímž násilně ukončila slibně se rozvíjející di-

alog. Uvědomila si totiž, že v projektované poštovní budově je plánována i nová centrála, kde jí bude sloužit, proč se louí, k této budově přidících kusů ně bála, neb jsou velice krásné a mnoho se odvádí, riskující. - Mimo to neměla ve zvyku se bránit.

Kudlán si po rozhovoru zamnul ruce, čímž dal na jevo svou spokojenost nad tím, že není blázen jako četní jiní, načež se opět zahrabal do spousty úředních papírů, hledaje přečtenou nit, ale marně. Spánek se nedostával. Rozmýšlen na nejvyšší míru, sáhl do malé kapsy pro knihu novel, aby se jím uřadoval.

Dejnice byly na molou.

Před krámem řezníka Vratislava stál do-
tyčný a dav, zatím malé.

Stál a tránil se zle.

Bylo vidět, že něco mší ve vzdudku.
Viselo to dosti vysoko, a protože bylo již po dva
dny dosti mlhavo, málokdo, téměř nikdo nepo-
znal, o čem běží.

Vratislav stál.

V levé ruce kotelku, v pravé te-
lefonní sluchátko, jak v rozčilení ryběhl; na
hlavě nic, jen oči, sevřené do nemohutosti.

Dav, zatím malé, rostl.

Dav hrozivě rostl.

Od ucha k uchu nesla
se zpráva: Vítí se na mitce.

„Kde je můj lev a sekýra?“ narákal
a volal Vratislav, jakoby z dálky.
Lidé se srovnávali!

kam se ztratil
můj "lev" ?

Davy zatím zapl-
nily náměstí do posled-
ního místečka, od hodin
až na Ružek, od Riviéry
po Bajkal; byla sobota
a blížilo se k jídné. Nik-
do neměl naspěch. Koneč-
ně, jakýpak spěch, stejně
travovají nejdí, provoz
je zastaven.

Travovají z dlouhé
chvilé, a aby lépe viděli,
běhali po střeších svých
vorů, mnozí se koupali na
kladkách.

Nic se však nedělo. Jen na Dejnické lúdě
byl z davn vyprošlen polomrtvý dědeček, který
na otázky, proč tam leze a jestli má rozum, odpo-
vídal stereotypně: "Prosím vás, dobrý muži, kde
mám přesednout na čtyřku?". Hned vedle v pa-
sáži se pral Spartán se slávníkem. Nemohli se shod-
nout, co se nší ve vzduchu. Spartán tvrdil, že by
to mohl docela dobře být gól. Slávník pravil, že
to je naprosto neopodstatněné tvrzení a že by se
taký nemusel hned chlubit, a uhodil spartána
nejprve rukou a posléze i nýkadní skřípní.

2 Teronské ulice ojíval se zpív: Éleno, mo-
me, éleno, negari seno zéleno.

"Tak kde je ten les?" zařval Vratislav, ne-
dbaje již "ani spisovného jazyka."

Davy se nejprve jen divily, jak se někdo
může plát po nějakém lese, když tady něco není ve
vzduchu. Ale když se volání neustále opakovalo, zby-
štily pozorovat, nedávající to však na jivo. Utěšovaly
bodrého živnostníka slovy: „ale no - dyk to -“, kuň-
ce nenormálnost.

„Ještě před polednem tu byl!“

„No, třeba se vrátí“, pravily Davy a
podaly Pepíkovi Fimelu odklon ke panu radovi,
aby poradil. Ale pan rada byl rovnou v Pardub-
licích, a kde nemá rady, nemá ani pomoci. Ani
pan lékařník nepomohl, ačkoliv přišel. Pouká-
zal pouze na tmavé neznění a řekl, že tam ne-
chodí slunce, a proto by tam měl chodit on, ne-
bot všichni lékaři v okolí měli rovnou dovolenou,
ale dokud nebude mít Vratislav, pravil, lepší
párky, bude naschvál chodit na koupi jinam
a přišermě se při těchto slovech zašklebil.

Vratislav byl rozčilen víc a více, neb
mu slova lékařníková dodala.

„Kde mám lova a sekuru!“ zařval o
106.

Soused Modesto Václav byl odvaha
sama. Vešel do krámu, přinesl sekuru a pouká-
zal na ni, myslil, že Vratislava uklidnil.

„To není vlna! Ta je vopravdivá!“

zůvil již Kratislav.

Davy, pokud to ještě šlo, houstly, a někteří z toho měli legraci, protože Řezník chtěl neopravdovou.

Ubožák, rozčilovaný navíc neodpovědnými výrokem z řad mládeže, již téměř šlehl, takže davy kolem již opět řídly a stahovaly se, aby nedošly úhony, v které měl Kratislav pravost, neb byl silný a chlap jako hora bezdvou za 18.

"kam jste mi dali myšho lva, holoto?"
řval z plného hrdla, aniž se krotil, nedbaje ani své židovské pověsti. Nemohl se již více ovládati. Přiskočil k Fintínovi, zádu křetí třídy obecné školy zde, bytom samléž, na pijáně 55:-

"máš lva?"
pravil s podivným výrazem kol úst, zdůrazňuje každé písmeno.

"mám-"
zařipal ještě hloupý školák, zatím co matka v pozadí lomila rukama, neboť ho vzal u krku, a obávala se nejhoršího.

"Já to věděl, já se dobře viděl, jak jsi mi ho sebral, lum-

ke zlodějská", lhal Ěerůk, ačkoli ho neviděl, "to s tebou poroste, protože tě měli doma obýbat, dokud jsi nešel do školy, mizero!", a myslil, že se uklidvil, avšak naopak.

Zatím matku Fintínovou museli odvést, neboť si zlámala levou ruku v předloktí.

"Kamus ho dal?" zabíjelo náměstím.

"Hodal?" odpověděla ovděná za Fintína, který byl k smrti vyhlášen.

"Tak poříš?"

"Já jsem jej koupil již s čítankou, prosím," dušoval se školák a oči mu vyběhaly z důlku následkem svěření.

"Tak ty mi budeš lhát, rošťáku?"

"Prosím, ne," pravit Fintín, ale pouze v duchu, neboť jsa šereu, nemyl se sebe ani toho nejmenšího.*

Občané byli částečně vyděšeni, částečně ne, neboť tvrdili to i ono. Někteří přechali, volajíce po dobrovolných hasičích. Jiní zle hubovali na krutého pionostníka a říkali, že by se Fintín jistě lva bál, a jakoby londavě přechali k domovům, neboť je obcházel hrůza.

lev v Dejvicích. lev se prochází volně po ulicích. Spasťte duši!" neslo se náměstím.

"Kamus ho schoval, poříš pravdu nebo ne? naléhal Kratislav

* gen. záporu; viz: Orel much nelapá.

„Cronim, ne“, řeklo poplelené dítě, které se nevyznalo v podobné situaci.

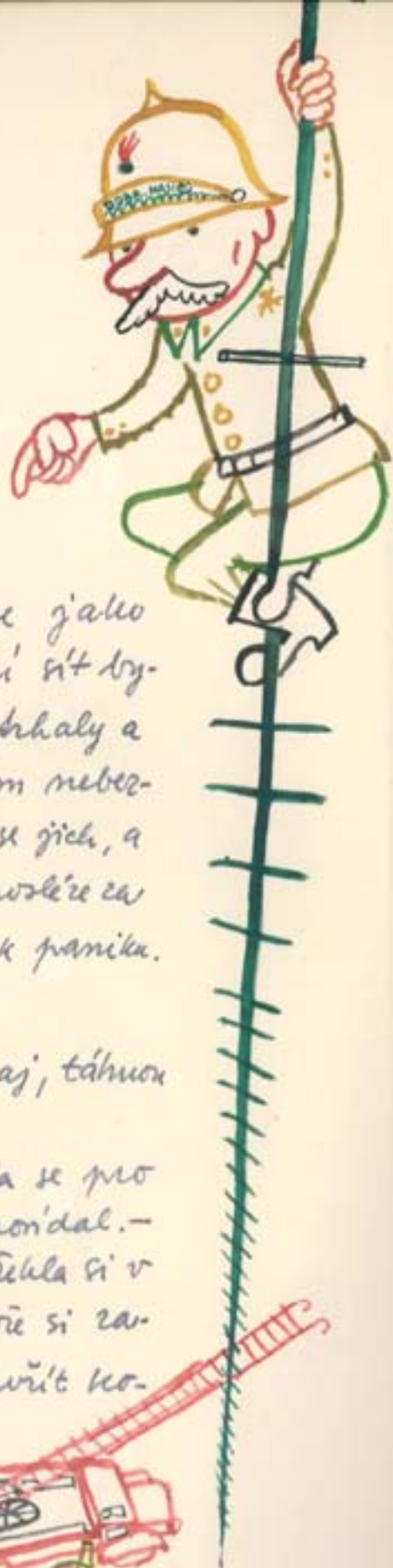
„Já tě zabiju, ty parchante!“

Ve Fintinori, lušičím poslední chvíli svého, dosud mladého, života, vzbouřilo se doposud pollačované sebevědomí, a v duchu si uvědomil: Když zemřít, tedy důstojně, ať mají ze mne moji milí rodiče radost.

„Já tě zabiju, kluku zatracená!“ zvolal na svého Vratislav.

„Tak si mě zable, zable mě, ale váš táček bude plakat pokutu, heč!“ zvolal Školák a čekal svrstici ránu. V posledním momentu si marně představit, jak bude dávan panem učitelem Oklábem za vzor štěstí a jak bude mít Franta vřeka. A třeba o něm napíše nějaký pan spisovatel i knížku pro vyspělejší mládež do 10 let.*

* stává se tak vydáním této knihy; i když, jak se později ukázalo, nezahynul rukou živnostníka, stává se přece ideálem vši naší odrostlejší mládeže.

Pochmurná zvěst nesla se jako kobylky do šitého okolí. Telefonní síť byla nabita rozhovory, ať dráty se bily a rozpustili děti, nevědomce o hrozičím nebezpečí a jounce bez dozoru, dotýkaly se jich, a to i na kem spadlych, pykající poslední za svou lehkovážnost a vyšujíce tak panika.

Črašný most, 1²⁰ hod:

„Šmarjájorek, paní, utíkej, táhnu sem od Podbalby lvi ze ZOO!“

„Co je to ZOO?“ upřela se pro žitkou paní, ale nikdo jí neodpovídal. —

„Tak už je to lady!“ řekla si v duchu a švihla do osmičky, protože si zároveň vzpoměla, že zapoměla doma zavíít ko-houdek vodovodu.

Na slahovských hradbách o půl druhé:

„Tak už je to tady! Já to vždycky říkal, ale má mě nikdo nedá, to se rozumí, ale teď ať dělaj, co uměj, já už neřeknu ani...“

„A co je, pane Houšva, co se děje?“

„No přece vědí, já jim to dycky říkal, teď došlo na můj slova — no, a teď musím, běžet, abych mi to...“

Podbaba, Bečelova ul., č.p. 12.; 1.31 hod.

„Zavíte si to otuho, paní, to n'ke von se necejtí, dyž je rozrušenj, to byste měla malér!“

Bubeneč, 1.38 hod.

Tak už jsou na trojším mostě, a prej zahejtaj „vrouna sem k nám; a v Dejnicích, tam jich je, to jeden jen to, abych melo! Já se proti jen dívám, jak tohle to — no tak sbohem.“

Dejnice, 2. hod.:

Občané jsou vzrušeni, obávajíce se mnohého. Matky zavírají děti do horních water, pokud šalo jsou na dosah. Muži se obzobují.

Nikdo nic neví, každý však tuší!

Ve zbrojnici tvoří dobrovolní hasiči kordony a halaní, aby zakryli obavy z věcí přístích, ač jich je víc jak dost. Velitel sboru, abych jim

dodal odvaluy, nylel na složár, kde se obvyčejně
suší mokré hadice. Jednou rukou se pustil, aby
jim šel příkladem neohroženosti, pronášeje k nim
sato slova:

„Bratři haviči! Nadešla chvíle, kdy u-
kážeme, že jsme tu. Nebudíte dětinové. Kdo to
má to, a jestli ne, ať si to nechá, aby se to
přbytečně neprotahovalo. Protože to se nesmí, to by
si měl každý uvědomit, aby nebylo myšlky. To
by se u nás to zbytečně zkomplikovalo, což by se
protáhlo a důsledek prozatím neuáame, ale je
nedotírný. To je, bratři, doufám, každému jas-
né, že nemáme tvrdit opak. Neexistuje nějaká
úmluva, chlapei moji, ale domněnka potvr-
zuje pravidlo! Nečekejte ode mne důkazů, kte-
ré by vše úspěšně protáhly v náš neprospěch.
Každý z nás nesl odpovědnost za něco živého,
než co si myslí, když to ... ne? - čímž to
všechno pradá!“

Při těchto slovech ukázal pravou rukou
na nebesa, jakoby tam bylo něco vidět, ačkoliv
ne, při čemž zapoměl, že levou se nedrží už od
začátku svého projevu a zkratil kontinuitu se slo-
žářem a puzem jsou gravitací* směrem vertikál-
ním dolů, absolvoval volný pád s příslušným
zrychlením** až k místu svého dopadu, kde

* Newton

** g při křítě na druhou.

se rabil o dleřbu. Jeho hrdinného pŕíkladu ná-
sledoval jeden člen sboru, který stál nejbliže pod
stožárem a na kterého bratr velitel spadl.

„... byl navíc zkomplikován nápisem, který se stkvěl vedle berduchého těla. „Sóda musí být“, pravilo se v něm, avšak mrtvého nevrstídiš. — “

„Ne, ne, to je maruý“, pravil Kudlán, když dočetl novelu „Tlačil kamaráda Bradou“ z knižky Jiřího Kalouska, mladého, nadějného autora na poli novel, „to je maruý!“

Horečně otočil list, aby se dal do čtení další novely.

Josef do toho neviděl

Nadčasová povídka

„Vypadá to interesantně“, zamumlal si do vousů a sklonil se nad knihou.

René Kubeš, rolník z Vokovic, byl odborným učitelem, vzatým na slovo. Učil na škole zpěv a vynikal v něm. Nebylo divu. Měl v kr-

ku platu a často si ho vážil pro případ, že by mu škola nedala vydělat. Občané mu přezdívali „Náš vě-
noroký slavík“, neboť jeho matka pocházela z Jičí-
na. Chodil s Mařenkou, co byla Šafařová, a jako
lusk, ale málo. Měla tři bratry. Byli to: nejmi-
ladší, Jan Prostředník, Láďa a F.A. Palec. Ten byl
jejich kamarád.

Josef byl z Dubí n/s. Říkali mu Josef tak dlou-
ho, až mu to zůstalo.

Prostředník měl půvoz přes Šárku, podší-
tý liškou, ne však vlastní ninou. Avšak tento
mu nezůstal. Láďa ho bral u úst tak dlouho,
dokud sám nevezal za své. Protože byl skaut, vsa-
dali mu na hrot tyto verše: ODEŠEL JSEM NA
VĚČNOST. JDĚTE PO ZNAČKÁCH →. Jeho vlivem
přišel tak Prostředník o chleba a půvoz a živil
se nadále jinak, ponejvíce včelijak. Aby se Láďovi
pomstil, smazával mu ve volných chvílích znač-
ky.

Palec byl naopak po otci přehlivec, ba msti-
ný, po matce měl zimník. Jinak nevynikal ni-
čím, leč že stál o ženu. Ideálem mu byla Mařen-
ka, která dala více na Kuběse pro jeho krásný
zvuk. A to Palec hruštil. Nohy měla jako smky,
tělo - kmen lotosu. Mimoto byla jediná svého
druhu. — Snažil se je rozvazit, seč mohl, aby
pak šel. Bez výsledku. Dráždil je, srousil polo-

pravdy ze všech sil, střílel po Mařence inkoustovými
mi tučkami, aby ji zohýzdil fialovými puntíky, Ku-
beš vláčel blátem „Vokorických hlásů“, podplácel
žáky, aby naschlival neuměli zpěv, leč vše marně.

Ve čtvrtek chodíval Kubeš s Mařenkou
na ryby, neb neměl toho dne Sokol a měl je hroz-
ně rád. Hlavně smažené pivejci ve vlastní šťávě.

A tu ve čtvrtek po sv. Augustu přišlo,
co přijít nemělo.

Matka země se chýstala pomalu k zim-
nímu spánku. Mařenka a René seděli jak dvě
ovce na břehu a šulili se. — F. A. Palec však ne-
zahálel.

Na hladině udělala se pojednou kola
a mezi šlahouny objevil se rozsochatý Palec, který
chtěl pár v podobě velké ryby k smrti vydra-
žit. Kubeš se však neralehl a zachoval se ryblísky.
Popadl kládu, protože prut nechal semotvráte do-
ma, neboť se dny krátily a stejně ho nosil sebou
jen lak, a praškil Palec do temena, neboť se do-
mníval, že je to jeho mladší bratr.

„Ha!“ zařval Palec v Pánu, ale to již
pro něm bylo veľa.

Nic netuňci pár milenců se pak neve-
dl, protože Kubeš musel k vlaku.

Za čtrnáct dní od této události, vyplaval

Palec u libeňského jezra a v toleťské sevřených ústech
bylo vidět trávu a měmou obžalobu.

Přišli četníci na místo činu a Kubeš se du-
šoval, neb byl jät. Nebylo mu však dopřáno slu-
chu, který jest někdy tak cenný.

Zatím Mařenka stála, označivši Kube-
še mahem svého mládí. Kēc se natolik zkom-
plikovala, že se to doneslo až mezi lidi.

Kubeš, aly se vyhnul porotě, obešel
se bez peněz a pravie, že se cítí otcem. Neby-
lo mu ale věřeno, neboť byl u četníků veden
jako necita. —

Přelíčení bylo na hejtmauství. Mařen-
ka držela ... — "

Pod okny úřadu pavěštěla sířena a v
rápětí, jako by se přehnal kolem stádo sudoko-
mysníků, puchající před myslivcem.

"To je život, to je život!" zaváňkal Kud-
lán, "nenechaj jednoho chvíli na pokoji, člověk
mrova čte, jak Mařenka držela, ale co a proč,
to už se nedoví, neboť vod toho musí vod-
bíhat. A co se to vlastně děje?"

Přihročí k oknu (neboť pocitový ú-
ředník musí vědět mnoho), nyloni se ven
a vidí:

Šíleným tempem žerou se motorisované čety dobrovolných hasičů lidupráznými ulicemi. Skřípání brzd dává suřit cíl jejich cesty. Zastavují na vítězném náměstí před domem řezníka Vratislava. Kudláčovi přecházejí oči řidičem. Nikde v blízkosti neviděl

červeného kohouta. Třeba si jidou pro Aelci do rávodni kludně, pomyslí si, nevěda ničeho o lou, a rozmrzen, že se dal vyrušit od tak posavého čtení, zavírá okno.

Z auta vystoupil náhradní velitel ha-
sičského sboru, oděný lesklou zbrojí. Opatrně se
rozhlédl, pak důstojně sranil podpadlou a vyhrkl:

„Tak kde máte teda toho lva?“

Vratislav zakoucel očima.

„No myslím, kde jako je ten lev?“

„Co?“ zařval Vratislav, na kterého to
bylo už příliš; krev mu vyhrkla do očí, takřka
se mu docela podlily. „Tak ty se mě ptáš, kde
je lev, že jo, tak to já teda nevím, abys věděl,
ty holomku havičská, ale sejrat mě nebudeš, -
tu máš!“ Při slovech „tu máš“ učinil pravou
rukou pohyb, jakoby chtěl veličeli něco dát, a o-
pravdu, než se tento vzpamatoval, ztratil vědo-
mí, aby je již více nenalézal a vypustil duši, uci-

světlivou pravici na lemení, proti čemuž i lesklá přílba nebyla nic platná, neboť mu byla spíše otráson než pokrývkou hlavy.

V havičstou zavládl poplach. Každý člen družstva byl okamžitě na svém místě. Bedrma, známý svou lilitostí, držel v rukou již štíhačku, zatím co ostatní montovali hadici na hydrant; zavládl chaos, všechno se zdálo zcela nesmyslné, ale každý pobíhal podle předem připraveného a nacvičeného plánu sem a tam, a nebrálo ani minutu a již myšlehl z kovového ústí proud kalné vody.

Ale stalo se, co nikdo nečekal. První ne-
usměrněný proud tekutiny zaměřený do výše,
směrem ke oknům prvního patra, která obýval
pan Damokel, dovršil dílo zkázy. Anděl Damo-
kel, odborný závod pro zpracování trubek, měl
nepěkný zvyk, vyvěšoval v církvi svátky ze
světlo okna meč.* Tím byla míra osudu naplněna.

Mohutný proud vody přerval svou silou
provaz, pouhající Damoklov meč k okennímu rá-
mu.

Ozvala se tupá rána.**

Pod okny lidovi zastenal: „Kde je ten-

* Na neštěstí bylo tehdy právě Sv. Avgiáše (viz: Je něco shnilého ve státě dánském).

** Neboť již druhý čas nebyl broušen.

- můj - a ... - "

"Umřeli voba", pravil Bedrna a dojatě
obrátil stříci vrah k nebi, aby zjistil, nevisí-li tam
ještě něco. Pošom zallačil oběma oči.

"..... Matěmka držela svědectví" pokračo-
val Kudlám ve čtení, a před soudnou stolicí
vyprávěla takto: Srdce mě táhlo k Palci, a jsem
se dívala. Byl to chlap za dvacet se vším všudy.
Ale není lásky bez odůvodnění, a tak jsem mu od-
běhla a chodila jsem s Kubešem na zapřenou,
a tam jsem mu jednou podlehla.

Proto se Palec s Kubešem nemohli vysát
a koukali na sebe křivě. A tak se to stalo. Bylo
to ve čtvrtek po sv. Katerině Sienské, oholo po-
ledne. Kubeš šel do kouzla, protože už dvakrát
scházel a Palec se na něj, hned jak ho potkal,
křivě podíval. Zimník si zapoměl doma, pro-
tože měl jen jeden. Neznají míry (měřiči mi-
řady neuměl), koukal se velmi zle, kdekomu
to bylo nápadné. Bál už nic neví, jen to,

že Palec poslom doma něco kul. Někteří jazyky svrdily, že pomstu. Bylo tomu tak.

Věčer jsem byla s Kubešem u vody pod ráminkou lovení, zatím co Palec plaval pod vodou u vřeli vyhrašení. Ale nemýřel s dechem a Kubeš ho praštil prkenem do krtku. Zprvu jsem myslila, že Palec se kbe mrtvého jen dělá, neboť umíraje mumlal, ale ne. Kdo Palce pronoukal, se kullá; údajně pau řidiči, protože nepřál Kubešovi dar boží v hrdle.

Soud jí dal po uvážení za pravdu.

Kubeš byl osvobozen, zaujal opět učitelské místo a došel pochvaly. Pilnost byla jeho pilnou stránkou. Často pak pojímal Mařenku za choť a vzkvítal.

Palec na tom byl huře. Více ho nebylo.

Jan se nejdříve jenom všemu smál, neboť se všechno tajně spunktoval, pak ale

šel do sebe a nic se už nevrátil.

Josef z toho všeho neměl pojem, a proto neměl v ničem prsty, byl zatčen. Aby se vyhnul žaláři, šurdil nesmysly, až k mu povedlo."

Kudlán dočetl a otřel si zpotené čelo kapsníkem, který pro každý případ nosil sebou.

Table povídka ale stála za — "pravil, avšak nedověděl. Vytréštil zrak, učinil rukou odmítavý pohyb, jako by chtěl říci „ale, ale“, obrátil hlavu a oči v sloup, a skončil na spálu.

Jsem si vědom toho, že každé pořádné vy-
pravování má končit svatbou a jsem rád, že
nemusím svou členárku v tomto důležitém
bodu prokázat.

Za krátký čas poté se v Hostele svatí Lud-
mily slečna Růža z telefonní centrály šťastně
a bohatě provdala.

A jako vysvětlení byla ještě dodal. Jest-
liže, milovaná členárko, nevíš, o jakého lva
se jednalo, tak se tím nebráň. Nejsi sama, pro-
tože já to nevím taky a nevadí mi to. A jest-
liže bys přesto nemohla k vůli tomu spát, věz,
že je nanejvýš pravděpodobné, že šlo o řízvičský
znak, který našla rodina Vratislavova po
pohřbu v knihovně, kam ho nešťastně omylem
zařadil mezi písmeno E a P v domněně, že jde

o známou divadelní hru Ilyi Ehrenburga „Lev
na náměstí“.

A je-li ti potom nejasné, kdo sedy s tím
lvem udíkal směrem ke poště, neháň se, protože
do si Vratislav, jak se těsně před skonem vyjá-
dřil v úzkém rodinném kralu, v rozrušení
nynyslel.

Nakonec musím pak vysvětliti, že nebyl
nečekané a překvapivé rány osudu, již postihla
našeho V.V. Kudlána, o jehož nemoci ani autor
sám nevěděl, vyzněl by závěr tohoto, vpravdě
eposu téměř monumentálně, protože dotyčný
měl v úmyslu říci: „Tahle povídka sedy měla
opravdu za všechny drobné!“, čímž naopak a
naprosto nechtěl říci, že by byl jedním z těch
sabotérů, kteří ochraňují drobné mince, po-
škorují národní hospodářství a tramvajový
provoz, neboť hodnota jeho drobných měnila
více než tři koruny dvacet.

JIŘÍ KALOUSEK

**JAK VRATISLAV
NEKOUPIL DEJVICE**

Graficky upravil a obálku navrhl Kalousek J.

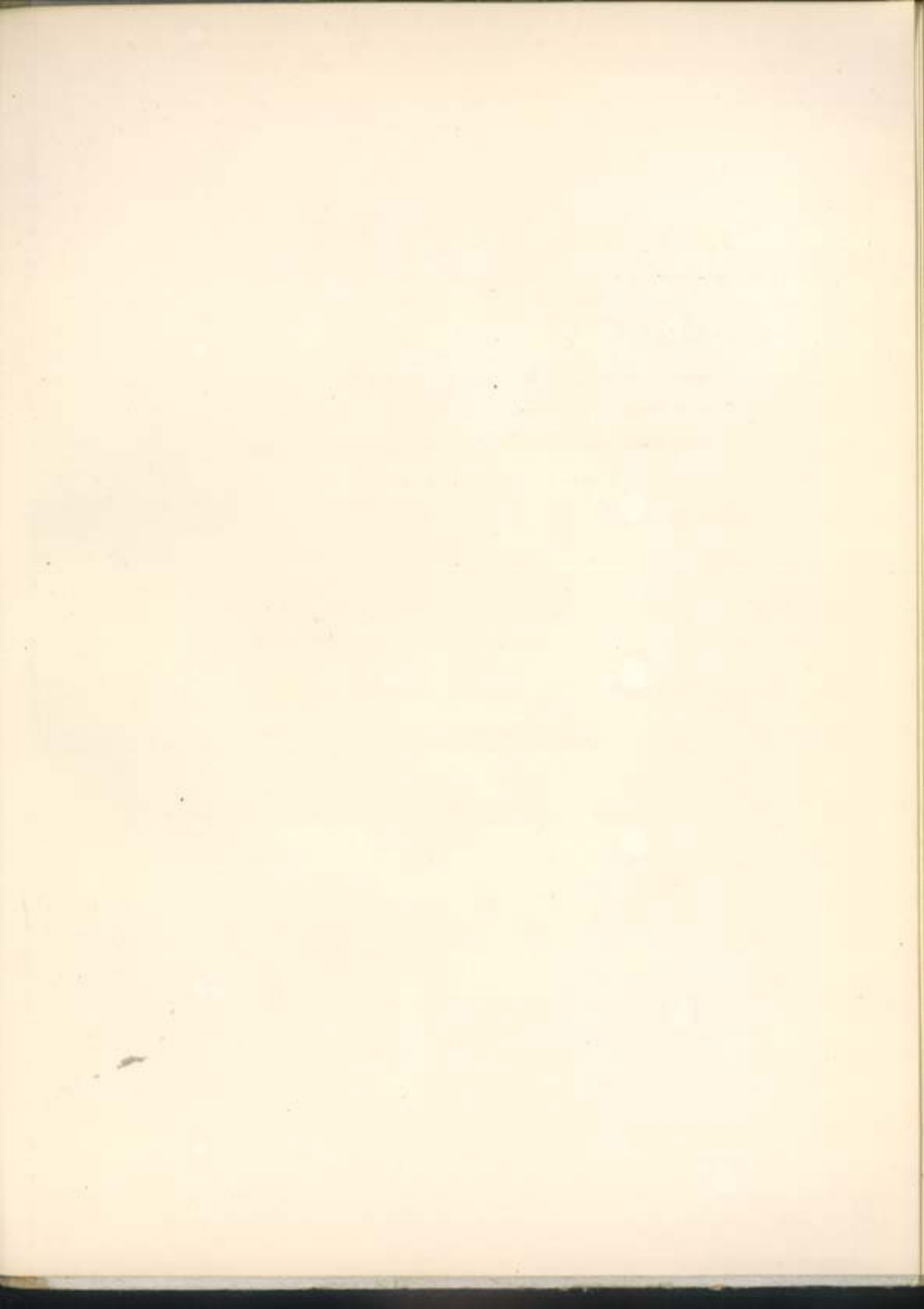
Typem Bodoni vytiskla tiskárna JK n.p., Hradec Králové II

Vydal autor nákladem vlastním jako 1. svazek edice ●

I. vydání: 1 číslovaný výtisk na papíře simli eco

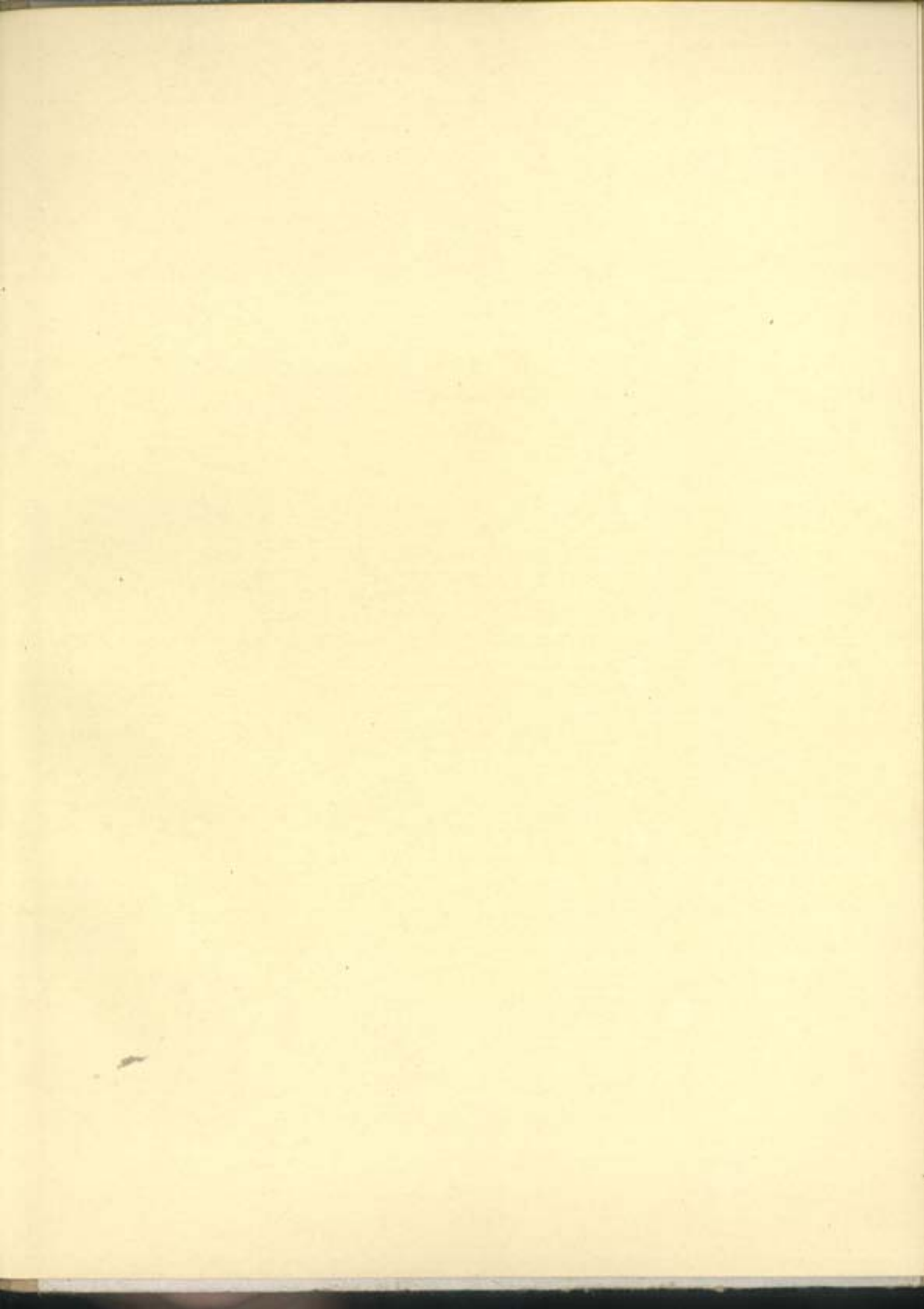
1

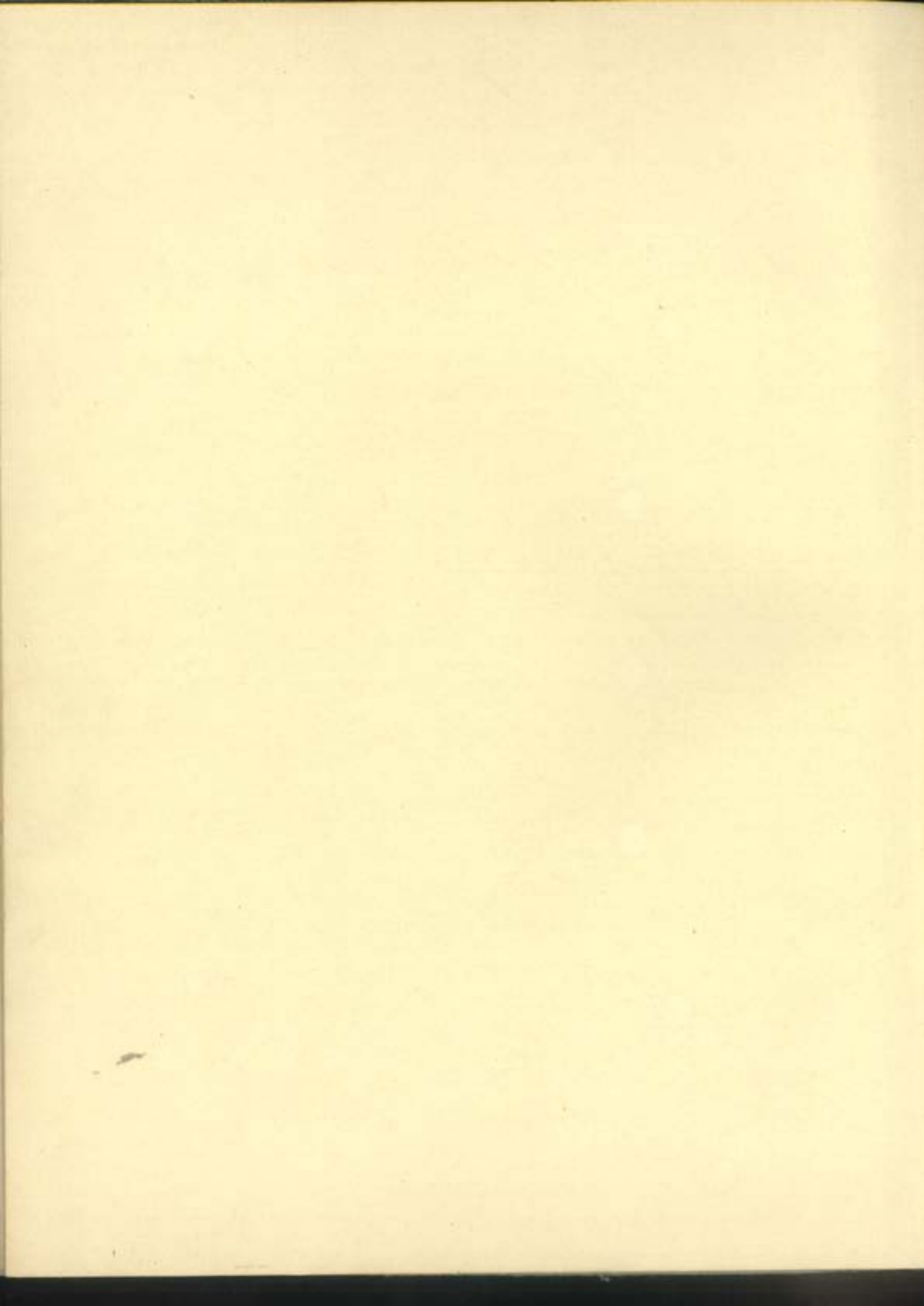
1949

e

G. B. Shaw ve Včelařských
Listech: Nesmírně zají-
mavá a jímavá kniha, ani
ne tak tím, co spisova-
tel říká, jako spíše tím
co neříká, avšak myslí.

Ludmila Skružerová z Ho-
ršova Týna č.p. 97:
Toto vydání připomen e
surrealismus, ale v jáá-
ru je to jeden z těch
kaleidoskopů lidské tra-
giky. Je to cesta od sub-
jektivismu k splynutí se
zástupy, je to pokračují-
cí prolnutí tradicí čes-
kých duchovních zápasův
od rozporů snů a skuteč-
ností k synthese a obje-
ktivisaci snů i myšlenky
k vnitřní krystalisaci
problémů a k jejich nez-
měnitelně zkratkovému z-
huštěnému vyjádření

F. Y. Šalda v Mladé Frontě
Abych dlouho nezdržoval,
jeto žvanec!

Emanuel Užé v Rychlosti:
Skladatel tohoto dílka
debutuje avantgardním
projevem, od země odpou-
taného, k masám se víří-
cího ducha, vibrujícího
v metafysicky odhmotně-
ných a sensitivně zabar-
vených neznámech duše;
projevem nadčasové morál-
bující rutinovaným švi-
hem přímo do srdce skep-
se; projevem neogotickým
ve své prapodstatě, syn-
teticky extrahujícím op-
ar reality.

Jacques Calouseque v Mé-
moárech Na Děda: Ten sta-
rý chlapík byl živé le-
tory a uměl vyhmátnouti
čertovo kopýtko.

Cena brožovaného výtisku
rozumí se v K.

